

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 73.

Vydána dne 5. září 1921.

Obsah: **322.** Zákon o podpoře nezaměstnaných.**322.**

Zákon ze dne 12. srpna 1921 o podpoře nezaměstnaných.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Kdo má nárok na podporu.

§ 1.

(1) Příslušníci Československé republiky, kteří podléhají povinnému nemocenskému pojištění, mají nárok na podporu v nezaměstnanosti za podmínek, uvedených v tomto zákoně.

(2) Nárok za stejných podmínek mohou činit občané, kteří propuštěni byli z činné služby vojenské nebo z povinnosti k zvláštním úkonům za mobilisace a ve válce podle § 3 branného zákona ze dne 19. března 1920, č. 193 Sb. z. a n., a podle zákona o válečných úkonech ze dne 26. prosince 1912, č. 236 ř. z., pokud se týče dle zák. čl. LXVIII: 1912.

(3) Příslušníci cizího státu mohou obdržeti podporu v nezaměstnanosti za týchž podmínek jako příslušníci Československé republiky, má-li tento cizí stát obdobné opatření a nakládá-li s příslušníky Československé republiky jako se svými státními příslušníky.

Kdo nemá nároku na podporu.

§ 2.

Nároku na podporu v nezaměstnanosti nemá:

1. Kdo stávkuje nebo je z práce vyloučen po dobu stávky nebo výluky. Za výluky se nepokládá dočasné propuštění zaměstnanců způsobené nedostatkem surovin či polotovárů, nebo zastavením dopravy bez viny pro-

puštěných ze zaměstnání, byť nedostatek vznikl v důsledku stávky či výluky;

2. kdo byl vlastní vinou ze zaměstnání propuštěn nebo kdo dobrovolně práci opustí bez závažné příčiny;

3. kdo pro své tělesné nebo duševní vlastnosti není pravidelného zaměstnání schopen;

4. kdo požívá nemocenského od některé nemocenské pokladny;

5. kdo požívá vyživovacího příspěvku podle zákona ze dne 23. září 1919, č. 530 Sb. z. a n., a ze dne 18. března 1921, č. 120 Sb. z. a n.;

6. kdo má majetek, důchod, nebo jiný příjem, zabezpečující jeho nezbytnou výživu po dobu nezaměstnanosti;

7. kdo se zdržuje mimo území republiky Československé;

8. sezonní dělníci vyjma ty, kterým bude nárok na podporu nařízením dle § 19 přiznán.

Kdo pozbývá nároku na podporu.

§ 3.

Nároku na podporu v nezaměstnanosti pozbývá:

1. Kdo byl již nepřetržitě podporován po dobu půl roku. Ministr sociální péče v dohodě s ministrem financí může uvedenou lhůtu pro dělníky jednotlivých odborů a obvodů prodloužiti až na dobu jednoho roku. Zaměstnání trávající aspoň 4 týdny způsobuje přerušení této doby. Zaměstnání kratší nepřerušuje tuto dobu a nepočítá se do ní.

2. Kdo bez důvodné omluvy zanedbá povinná hlášení u veřejné zprostředkovatelny práce (§ 11).

3. Kdo bez důvodu, jež by politický úřad (administrativní vrchnost) I. stolice uznal za

platný, odmítne veřejnou zprostředkovatelnou práce příkazovanou práci, jeho tělesným silám a duševním schopnostem přiměřenou, pokud neporušuje jeho odbornou způsobilost a jest placena podle mzdového tarifu, nebo není-li mzdového tarifu, podle sazeb v místě obvyklých.

4. Kdo odmítne bezdůvodně pracovní výkon za mzdu, odpovídající přijaté podpoře (§ 12).

5. Kdo bezdůvodně opustí nouzovou práci (§§ 13—16), koná ji nedbale nebo zavíní své propuštění.

6. U koho dodatečně nastanou okolnosti uvedené v § 2.

O výši podpory.

§ 4.

(1) Podpora osob uvedených v § 1 obnáší 8 Kč denně v obcích do 7000 obyvatel, v obcích nad tento počet 10 Kč.

(2) Mimoosobní podporu v nezaměstnanosti obdrží podporovaný rodinný příspěvek pro osoby žijící s ním ve společné domácnosti a výživou na něho odkázané, a to:

1. pro manželku nebo družku 2 Kč;
2. pro děti vlastní i nevlastní do dokonání 14. roku 1 Kč.

(3) Celková podpora hlavy rodiny i s rodinnými příplatky nesmí přesahovati denně 16 Kč u osob v obcích do 7000 obyvatel bydlících, a 18 Kč denně v obcích majících obyvatel více než tento počet.

(4) V jedné a téže domácnosti vedle osobní podpory hlavy domácnosti může býti přiznán nárok na podporu 5 Kč denně pouze ještě 2 členům domácnosti, jimž by jinak náležela podpora dle § 1, odst. 1., tohoto zákona. Podpora tato nezapočítává se do celkové podpory hlavy domácnosti. Jsou-li v jedné a téže domácnosti mimo hlavu rodiny, která je nezaměstnaná, plně zaměstnáni tři členové rodiny, odpadnou příplatky rodinné.

(5) Ministr sociální péče se zmocňuje, aby v případě potřeby výše uvedené sazby osobám, které byly zaměstnány v zemědělství a lesnictví, anebo službami v domácnosti, přiměřeně snížil (§ 18).

Uplatňování nároku na podporu.

§ 5.

(1) Před uplatněním nároku na podporu musí se nezaměstnaný hlásiti o práci u příslušné veřejné zprostředkovatelné práce.

(2) Všichni zaměstnavatelé jsou povinni uprázdněná místa hlásiti u místně příslušné veřejné zprostředkovatelné práce.

(3) Nemůže-li zprostředkovatelná práce nezaměstnanému opatřiti přiměřené zaměstnání, vydá mu o tom potvrzení.

§ 6.

Neobdrží-li žadatel zaměstnání, musí pro dosažení podpory při první přihlášce o podporu předložiti politickému úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice mimo potvrzení (§ 5) osobní doklady, a to:

průkazy potřebné ku zjištění osobních údajů,

průkaz obce o počtu, věku a případném zaměstnání členů rodiny,

písemné prohlášení, potvrzené obecním úřadem pobytu, že žadatel nemá majetku, důchodu, nebo jiného příjmu, zabezpečujícího jeho nezbytnou výživu po dobu nezaměstnanosti, a

potvrzení zaměstnavatele o propuštění z práce. V potvrzení tom budiž uvedena doba a způsob posledního zaměstnání. Osoby propuštěné z vojenské služby předloží potvrzení od zaměstnavatele, u něhož byly zaměstnány, když byly povolány ke službě vojenské nebo k válečným úkonům. Zaměstnavatel jest povinen vydati nezaměstnanému takové potvrzení.

Rozhodnutí o žádosti.

§ 7.

(1) O žádosti o podporu v nezaměstnanosti rozhoduje v rámci ustanovení tohoto zákona politický úřad (administrativní vrchnost) I. stolice, jenž k žádosti nezaměstnaného a na potvrzení zprostředkovatelné práce (§ 5) a na základě dokladů (§ 6) vyměří podporu a poukáže ji ve lhůtě nejdéle 14 dnů k výplatě berním úřadem.

(2) Do zamítavého rozhodnutí lze se odvolati během 8 dnů k politickému úřadu II. stolice (na Slovensku a Podkarpatské Rusi k županovi), který rozhodne nejdéle do 3 týdnů s konečnou platností.

O výplatě podpory.

§ 8.

Podpora v nezaměstnanosti poukazuje se zásadně předem na jeden týden po uplynutí 7 dnů od uplatnění nároků na podporu v neza-

městnanosti u povolujícího úřadu (§ 7). Dodatečně se podpora nevyplácí. Za neděle a státní svátky podpora nepřísluší.

§ 9.

(1) Podporu v nezaměstnanosti vyplácí na poukaz politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice berní úřady.

(2) Ministr financí má právo uložit v případě potřeby obecním úřadům, aby v zastoupení finanční správy konaly výplaty podpor.

§ 10.

Podporovaný jest povinen oznámiti politickému úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice každou změnu, která by měla vliv na vyměření nebo na výplatu podpor (tedy nabytí-li zaměstnání, nebo zmenšil-li se počet členů rodiny, nebo nemá-li dále samostatné domácnosti). Obdržel-li zaměstnání, dlužno to hlásiti zprostředkovatelně práce a současně vrátiti poukázku na podporu.

Zajištění nároku na podporu.

§ 11.

(1) K zajištění nároku na další podporu jest nezaměstnaný povinen aspoň dvakrátě týdně hlásiti se osobně u zprostředkovatelných práce o zaměstnání. Není-li v místě pobytu podporovaného zprostředkovatelných práce, lze nahraditi osobní hlášení jiným vhodným způsobem, jež určí politický úřad (administrativní vrchnost) I. stolice.

(2) Je-li nezaměstnaný nemocen, dostačí zpráva (vysvědčení) ošetřujícího lékaře.

(3) Zdráhá-li se podporovaný bez důvodu přijmouti veřejnou zprostředkovatelnou práci přikazovanou práci, jeho tělesným silám a duševním schopnostem přiměřenou, pokud neporušuje jeho odbornou způsobilost a jest placena podle mzdového tarifu, nebo není-li mzdového tarifu, podle sazeb v místě obvyklých, zapíše zprostředkovatelná práce takového podporovaného do zvláštního seznamu a oznámí případ ten politickému úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice.

Pracovní povinnost podporovaných.

§ 12.

(1) Každá osoba, požívající státní podpory v nezaměstnanosti, jest povinna za přijatou podporu přijmouti zaměstnání, zejména vy-

konávati práce jí politickým úřadem (administrativní vrchností) I. stolice ve veřejném zájmu přikázané, jako na př.: úpravu obecních cest, přechodů, vodotečí, práce zalesňovací, stavby dělnických obydlí, prováděné v režii obce nebo obecně prospěšného družstva, úpravy obecních pozemků, čištění ulic, veřejných budov, služby v obecních, zemských a státních úřadovnách, pokud jsou takové práce tělesným silám a duševním schopnostem nezaměstnaného přiměřeny a neporušují jeho odbornou způsobilost. V případech zvláště nutných přikazuje práce ty obecní úřad na dodatečné schválení politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice.

(2) Doba trvání práce stanoví se v poměru výše denní mzdy v místě obvyklé k celkové výši obdržené podpory. Osobám takto zaměstnaným náleží mimo podpory vyměřené podle § 4 ještě mimořádný příspěvek 1 Kč za hodinu pracovní, který se do celkové výše podpory 18 Kč (§ 4) nezapočítává a který platí zaměstnavatel, pokud celková podpora v nezaměstnanosti nedosahuje výše průměrné denní mzdy v místě obvyklé.

(3) Podporovaný musí přijmouti práci také, když jest mu přikázána mimo místo jeho došavadního pobytu. Je-li v tomto případě nucen míti oddělenou domácnost, poskytne se členům jeho rodiny polovina příplatků rodinných, uvedených v § 4.

(4) Na potvrzení zprostředkovatelných práce bude nezaměstnaný na místo přikázaného zaměstnání dopraven po železnici bezplatně.

Práce nouzové.

§ 13.

(1) Politický úřad (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi administrativní vrchnost) I. stolice může k návrhu komise, sestávající z okresního správce politického (hlavního slůžného), z přednosty okresní stavební správy (státního stavebního úřadu), z přednosty berní správy (finančního ředitelství), zástupce okresu a dvou zástupců obcí z okresu, naříditi obcím, okresním zastupitelstvím a okresním silničním výborům, aby s pracemi, jež vykonati jest ve veřejném zájmu a při nichž lze zaměstnati větší počet nezaměstnaných sil, ihned započaly. Obcím s vlastním statutem, městům s regulovaným magistrátem, jakož i městům s právem municipálním vydává nařízení toto přímo zemská správa politická, pokud se týče župan.

(2) Z příkazu toho možno se do 8 dnů odvolati k instanci, která příslušnému politickému úřadu jest nadřízena, když rozpočet nakázaných prací přesahuje úhrnem u obce 50.000 Kč a u okresu 250.000 Kč. Tato instance rozhoduje s konečnou platností.

§ 14.

Při nouzových pracích jest zaměstnávati především osoby, které by měly nárok na podporu v nezaměstnanosti.

§ 15.

(1) Ministr sociální péče se zmocňuje, aby na návrh politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice, po příp. II. stolice ve srozumění se správou berní (finančním ředitelstvím) přispíval stavebníkovi (§ 13) za každou osobu, která by měla nárok na podporu v nezaměstnanosti, nejvýše však 9 Kč denně.

(2) Jestliže na zamýšlené práce nouzové byla již povolena jiná státní podpora, odečte se od ní příspěvek ve smyslu tohoto paragrafu povolený.

§ 16.

Stavebník (§§ 13 a 15) jest povinen předkládati každých 14 dní politickému úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice výkazy potvrzené příslušnou zprostředkovatelnou práce o osobách, přibraných z nezaměstnaných, a o výši mzdy jim vyplacené. Dále jest povinen oznámiti, kdo z nezaměstnaných práci bezdůvodně odmítl nebo opustil, kdo práci nedbale konal aneb z jiného důvodu vlastní vinou byl z práce propuštěn.

Ustanovení všeobecná a trestní.

§ 17.

Ministr sociální péče se zmocňuje, aby povolil jiný postup při udělování podpor v nezaměstnanosti podle tohoto zákona skupinám podnikatelů, kteří nechťejíce propustiti nezaměstnané dělníky, vyplácejí jim nadále častější mzdy aspoň ve výši těchto podpor.

§ 18.

Ministr sociální péče se zmocňuje, aby ve vhodné době podpory tímto zákonem stanovené, vyslechnuv dobré zdání zúčastněných odborových organizací, snížil a po případě vyplacení jich zastavil, a to buď vůbec nebo pro jednotlivá odvětví výrobní nebo pro jednotlivé obvody územní, když pracovní příležitost

všeobecně nebo v tom kterém odvětví nebo obvodě dostatečnou měrou vzrostla nebo cena životních potřeb značně poklesla.

§ 19.

Vláda se zmocňuje, aby nařízením rozšířila působnost tohoto zákona i na jednotlivé odbory sezonních dělníků a aby pro ně stanovila zvláštní podmínky co do vzniku a trvání nároku, jakož i co do výše podpory, vyslechnuvši dobrozdání zúčastněných ústředních odborových organizací.

§ 20.

(1) Odepře-li zaměstnavatel vydání nezaměstnanému potvrzení uvedené v § 6 nebo opomene-li hlásiti uprázdněná místa (§ 5), dále neoznámí-li podporovaný změny, rozhodné pro výměru podpory (§ 10), dopouští se přestupku, který trestá politický úřad (administrativní policejní vrchnost) I. stolice peněžitou pokutou až do 200 Kč, v případě nedobytnosti vězením v trvání jednoho týdne, pokud trestný čin podle platných zákonů nepodléhá přísnějším trestům.

(2) Pokuty podle tohoto zákona uložené připadají státní pokladně.

§ 21.

(1) Podpory podle tohoto zákona nemají právních následků podpory chudinské.

(2) Veškeré písemnosti související s řízením podle tohoto zákona jsou prosty kolků a poplatků.

§ 22.

Ustanovení tohoto zákona o obcích platí též pro města s právem municipálním.

§ 23.

Zákon o podpoře nezaměstnaných ze dne 10. prosince 1918, č. 63 Sb. z. a n., a všechna zákonná ustanovení jej doplňující a pozměňující se zrušují. Zákon tento nabývá účinnosti 14 dní po vyhlášení a pozbývá jí dnem 31. prosince 1921.

§ 24.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Gruber v. r.